

Kernwaarden huisartsenzorg volgens Europese huisartsen-in-opleiding

Bert van Enter, Maarten Verregghen

Met de herijking van de kernwaarden huisartsenzorg in 2019 is er een duidelijke richting gegeven aan de toekomst van de huisartsgeneeskunde in Nederland. Wij vroegen ons af welke kernwaarden er leven bij huisartsen in andere landen in Europa. En vooral, wat denken toekomstige generaties huisartsen in deze landen? In januari 2020 bezochten 22 buitenlandse huisartsen-in-opleiding ons land om kennis te maken met de Nederlandse huisartsenzorg. Wij stelden hen de vraag: *In your opinion, what are the four core principles (values) of general practice?*

De werkgroep Europese samenwerking (WES) is namens de Landelijke Organisatie van Aspirant Huisartsen (LOVAH) betrokken bij de organisatie van internationale activiteiten voor huisartsen-in-opleiding.¹ Een van die activiteiten is een jaarlijkse uitwisseling waarbij buitenlandse huisartsen-in-opleiding het LOVAH-congres bezoeken en een dag met een Nederlandse huisarts-in-opleiding meelopen.

Naar aanleiding van de eigen herijking van de Nederlandse kernwaarden in 2019 waren wij benieuwd naar de ideeën van deze buitenlandse huisartsen-in-opleiding over de kernwaarden van de huisartsgeneeskunde.^{2,3} Inzicht in de ideeën over deze kernwaarden zou duiding kunnen geven aan onderlinge overeenkomsten en verschillen.

VIER KERNWAARDEN

In januari 2020 werden 22 buitenlandse huisartsen-in-opleiding uit 12 verschillende landen uitgenodigd om deel te nemen aan een uitwisseling met 22 Nederlandse huisartsen-in-opleiding en het jaarlijkse LOVAH-congres (LOVAH-exchange 2020) te bezoeken. Voorafgaand aan de uitwisseling vroegen wij de deelnemende artsen om in hun eigen woorden vier kernwaarden van de huisartsgeneeskunde te benoemen. De deelnemers vulden de open vragen onafhankelijk van elkaar in. Wij vergeleken de antwoorden met de Nederlandse kernwaarden.

Van de 22 buitenlandse huisartsen-in-opleiding vulden er 15 (uit 10 verschillende landen) de vragenlijst in. De resultaten zijn vermeld in de [tabel].

VEEL OVEREENKOMSTEN

Ondanks de verschillende bewoordingen die de buitenlandse huisartsen-in-opleiding gebruikten, bleken zij vaak dezelfde thema's te benoemen: gezamenlijk, medisch-generalistisch, persoonsgericht en continu (zoals vastgesteld in Nederland in 2019). Andere thema's die werden genoemd, waren preventie van ziekte, coördinatie van zorg en gelijkwaardige, toegankelijke of laagdrempelige zorg. Ook werden holistische zorg en kwaliteit van geleverde zorg genoemd. Hoewel preventieve

Internationale uitwisseling leidt tot meer wederzijds begrip en mogelijk tot betere internationale samenwerking.

Foto: Unsplash

Tabel 1

Kernwaarden huisartsgeneeskunde volgens buitenlandse huisartsen-in-opleiding die deelnamen aan LOVAH-exchange 2020

Nederlandse kernwaarden: gezamenlijk, medisch-generalistisch, persoonsgericht, continu				
Land van herkomst huisarts-in-opleiding	Kernwaarde	Kernwaarde	Kernwaarde	Kernwaarde
België	Samenwerking	Holistisch	Coördinatie	Laagdrempelig
België	Geïntegreerde zorg	Goede kwaliteit	Patiëntgericht	Toegankelijk
Duitsland	Brede kennis	Holistisch	Patiëntgericht; patiënt leiden in gezondheidssysteem	Langdurige zorg en chronische zorg
Duitsland	Preventie	Verschillende soorten patiënten en ziekten	Kennen van patiënt en zijn/haar omgeving	Langdurige zorg
Italië	360 graden betrokken bij patiënt	Breed spectrum aan ziekten	Persoonlijk	Laagdrempelig
Italië	Samenwerking	Competent	Vertrouwen	Inzicht
Noorwegen	Verbindend	Omvangrijk	Persoonlijk	Continuïteit
Oekraïne	Goede arts-patiëntrelatie	Begrijpelijk management voor patiënten	Patiëntgericht	Preventief
Polen	Leven lang leren	Holistisch	Preventie net zo belangrijk als genezen	Continuïteit
Polen	Gecoördineerd	Veelzijdig	Complexe zorg	Langdurige arts-patiëntrelatie
Portugal	Gelijkwaardig voor iedereen	Respect voor levensverhaal van patiënt	Menselijk	Langdurig
Roemenië	Georiënteerd op leefgemeenschap	Holistisch	Preventief	Continuïteit
Tsjechische Republiek	Samenwerking	Empathie	Luisteren naar patiënten	Consulterend voor patiënt
Turkije	Preventief	Holistisch	Goede communicatie	Continuïteit
Turkije	Georiënteerd op leefgemeenschap	Holistisch	Communicatie tussen arts en patiënt is belangrijk	Probleemoplossend

* **Vetgedrukt** staan de kernwaarden die volgens de auteurs overeenkomen met de Nederlandse kernwaarden. Veel van de overige benoemde kernwaarden lijken de Nederlandse waarden wel te raken.

zorg en coördinatie van zorg niet worden genoemd in de Nederlandse herijkte kernwaarden vallen deze wel onder de kerntaken van de Nederlandse huisarts.^{2,3} Deze vijf kerntaken (medisch-generalistische zorg, spoedeisende huisartsenzorg, terminaal-palliatieve zorg, preventieve zorg en zorgcoördinatie) werden eveneens in 2019 vastgesteld en geven aan welk soort zorg Nederlandse huisartsen aan patiënten zullen leveren.³ De thema's gelijkwaardige, laagdrempelige en toegankelijke zorg staan minder expliciet beschreven in de Nederlandse kernwaarden of kerntaken. Ook is er in de Nederlandse kernwaarden geen nadruk op holistische zorg of op de kwaliteit van de geleverde zorg.

We kunnen op basis van de antwoorden concluderen dat er veel overeenkomsten lijken te zijn in de ideeën over de kernwaarden van de huisartsenzorg onder deze groep buitenlandse huisartsen-in-opleiding en de Nederlandse kernwaarden. Het werkt motiverend om overeenkomsten bij elkaar te herkennen. Daarnaast laten de verschillen ons reflecteren op onze eigen huisartsenzorg en die reflectie leidt tot nieuwe inzichten en inspiratie voor verbetering. Uiteraard betreft dit slechts een kleine steekproef onder buitenlandse huisartsen-in-opleiding, die ook nog eens internationaal zijn geïnteresseerd. De resultaten zijn hierdoor

mogelijk niet representatief voor andere huisartsen-in-opleiding in de Europese regio.

Met het organiseren van deze uitwisselingen hopen we dat het wederzijdse begrip uiteindelijk leidt tot betere internationale samenwerking en een verbetering van de eerstelijnszorg wereldwijd. ■

LITERATUUR

1. <https://www.lovah.nl/werkgroepen-en-activiteiten/europese-samenwerking>.
2. Van der Horst HE, Dijkstra R. Woudschoten 2019: Huisartsgeneeskundige kernwaarden en kerntaken herijkt. Huisarts Wet 2019;62(9):19-22.
3. Toekomst huisartsenzorg. Herijking kernwaarden en kerntaken. Amsterdam: De ArgumentenFabriek, 2019. <http://toekomsthuisartsenzorg.nl/wp-content/uploads/2019/01/Boek-Herijkte-Kernwaard-en-Kerntaken.pdf>.

Van Enter BJD, Verregghen M. Kernwaarden huisartsenzorg volgens Europese huisartsen-in-opleiding. Huisarts Wet 2020;63:001: 10.1007/s12445-020-0755-x. UMC Utrecht, afdeling Huisartsgeneeskunde: BJD van Enter, huisarts-in-opleiding en bestuurslid Werkgroep Europese Samenwerking van de LOVAH, bertvanenter@gmail.com. Amsterdam UMC, locatie VUmc, afdeling Huisartsgeneeskunde: M. Verregghen, huisarts-in-opleiding en voorzitter Werkgroep Europese Samenwerking van de LOVAH. Bijdrage namens de gehele Werkgroep Europese Samenwerking LOVAH. Mogelijke belangverstrengeling: niets aangegeven.